

A hűségjutalom, a munkafegyelem és a termelés az S. II. aknán

Amikor beléptünk az S II-bánya üzemvezető irodájába, Ligmann elvtárs éppen foglalt volt. Magyar József, a bánya egyik dolgozója reklamált. Két külszíni műszakját nem igazolta a felvigyázó. Panaszja jogos. — Nem szeretném elveszíteni a hűségjutalmat, nem hiányoztam én még sohasem — panaszkodott a bányász. — Nyugodjon meg, elintézem — adta meg a rövid választ az üzemvezető.

Ezekben a napokban elég gyakori az effajta kívánság, bár nem mindegyiknek ilyen tisztá a lelkiismerete, mint Magyar Józsefé, de hátha... Persze ezek még nem tudják, hogy a legújabb rendelet szerint a hűségjutalom kifizetésének bizonyos „akadályai” vannak. Igaz, hogy ezeket az akadályokat nem az üzem vezetősége, hanem a miniszteri szervek, hanem maguk a bányászok állították fel és most egyesek

ezt szeretnék átugorni.

Azt kérik, hogy pótolhassák igazolatlan mulasztásaikat. A rendelkezés mást mond: csak a tárgyhónapban ejtett két mulasztás pótolható. Ha több a mulasztás, befellegzett a hűségjutalomnak.

Különös, hogy minden évben flyentájban megszólal a lelkiismeret és a kötelességtudás. De hadd idézzünk néhány példát erről a megkésztett felelősségérzetéről. Az S II-bánya az első félévben 3300 tonna szénrel maradt adósa a népgazdaságnak. A magyarizációt nem is nehéz megtalálni. A bánya dolgozóinak a nagyobbik fele a közeli falvakból jár munkába. De jelentős a száma azoknak is, akik messziről vetődtek ide, a szállókon laknak és időnként hazalátogatnak. Többesüknek van valamennyi földje (hogy mennyi, azt nem tudni, mert a községi tanácsok ilyenfajta igazolást egy esetben nem küldenek a bányának). Így azután, ha az igazolatlan mulasztókról és a betegekről készült statisztikát nézzük, hónapokra visszamenőleg pontosan tudjuk, milyen időjárás volt.

Vegyünk a második negyedévet.

A késői tavaszodás miatt áprilisban kezdődött meg a mezei munka. Ez számokban azt jelenti, hogy az igazolatlanul mulasztók száma ebben a hónapban 312, a betegeké (?) 1344. Májusban van némi javulás, mert a mulasztók száma már 68-cal, a betegeké pedig 258-cal kevesebb. Ahogy a munkák befejeződtek, illetve az esős idő júniusban bekövetkezett úgy a mulasztók száma 141-re, a betegeké pedig 918-ra csökkent.

A baj nem is abban van, hogy tavasszal vetni és kapálni kell, hanem abban, hogy aki

kétfelé írad,

egyfelé sem végez egész munkát. Ma igazán van mód arra, hogy a falusi lakosság is könnyebbé tegye életét. Egyesítsék szövetkezetben a falu határát, így a munka is könnyebb, a föld is jobban jövedelmez, s a gépekkel művelt mezőgazdaság nem jelent gondot annak a családnak, melynek egyik, vagy másik tagja az ipart választotta. De dönteni kell, mert a féltékű ember magát is, családját is és a közösséget is károsítja.

Ha az S II-bányán a sok közül csak néhányat említünk, ebből is kitétnék, hogy a mulasztások zöme a mezőgazdasági munkák tavaszi dandárjára esik. Barka István főkötői lakos rendszeres havi mulasztásából a legtöbb (7) ápri-

lisra esik. Borsi Imre dombegyházi lakos 11 hiányzásából 6-ot májusban csinált. Hasonló a helyzet Elek Ferenc bodajki és Szalai Sándor nagyberényi lakosnál is.

Az üzem vezetősége persze igyekszik a notórius mulasztóktól megszabadulni. De önmagában véve kevés az adminisztratív intézkedés. Még mindig nem jutott el a falura annak a tudata, hogy a szocializmus megteremtése a mezőgazdaságot is a közös tulajdon útjára kell, hogy vezesse. Ezen a téren bőven akad tennivaló mind az üzemi, mind a falusi pártszervezetek részére. Hogy az egyes dolgozókkal való foglalkozás közben mennyire nem politizálnak, arra bizonyosággal szolgál Berki Nándor esete, akinek részére a tési tanács vb. igazolást adott, hogy... a nevezett 1957 VI. 15-től 1958 január 14-ig apja betegsége miatt mezőgazdasági munkát végzett. Ezt azt igazolást Köveskúti László vb. elnök aláírásával is megerősíti. Mondani sem kell, hogy az üzem vezetősége Berki Nándort, mint önkényesen távolmaradót elbocsájtotta. Anynyit igazán illik tudni egy tanácselnöknek, hogy valaki törvényes munkaviszonyát

önkéntesen nem függesztheti fel

félévre. Ha Berkiné a mezőgazdaság nagyobb élethivatást jelent a bányászatnál, maradjon meg abban, méghozzá kedvezőbb feltételek mellett, hiszen Tésen működik egy termelőszövetkezet. De az ilyen megoldás, mint amit a tanács adott, sem az iparhoz, sem a szocialista mezőgazdasághoz nem hozza közel a dolgozókat.

És ha a munkafegyelménél tartunk, nem árt beszélni arról

sem, hogy fizetés táján igen sokan megelégednek a becsületről, a kötelességről. A legutóbbi, a júliusi hónapot vettük alapul. A betervezett 33 hiányzással szemben július 1-én 36 beteg és 28 igazolatlan mulasztó hiányzott a munkából. (Igazolatlan mulasztást nem tervez az üzem.) Másodikán az igazolatlan mulasztók száma: 35, a betegeké 27. Harmadikán: az igazolatlan mulasztók száma: 30, a betegeké 22. Azután lassan apad ez a szám 15-ig, a következő fizetésig. 16-án 42-en maradtak távol igazolatlanul munkahelyükről, 29-en voltak betegek, 17-én 45 a mulasztók száma, 26 a betegeké. 18-án 48 a mulasztó és 29 a beteg. Ebben aztán nincs különbség helybéli vagy vidéki között.

Aki nem tud parancsolni magának,

mindegy, hol hol lakik, mindegy, hogy van-e földje, az ilyen embernek felelősségérzete nincs.

Megvizsgáltuk a teljesítményeket is. Akik a munkán megjelentek, tervüket teljesítik. Tehát, ha a meglévő létszám a munkán rendszeresen megjelenne, nemcsak tartozását tudná ledolgozni az S II-bánya, hanem túl is teljesítené az előírányt.

Egy bánya vezetőinek gondjairól szólnak és az emberekről, akik a gondot okozzák. Emberek, akiknek öröme és gondja egy az ország örömeivel és gondjaival és emberek, akik sokat várnak és keveset adnak. Pedig az élet olyan szép, amilyené tesszük: ők, mi és mindannyian. Ezek az emberek jó szóra és kemény intelemre várnak. Ne késlekedjünk vele. Az ő érdekében, a bánya és az ország érdekében.

A. M.

A péti üzemek életéből

A Péti Nitrogénművek üzemrészeiben július 16-tól 24-ig szakszervezeti termelési tanácskozásokat tartottak. A tanácskozásokon az 1958-as év első felének eredményeit beszélték meg. Megtudtuk, hogy a vállalat félévi tervét 105,2 százalékos eredménnyel zárta. Az értékeléssel párhuzamosan a harmadik negyedévi tervet is ismertették, majd a termelésben jó dolgozókat kitüntetésre javasolták. Kiváló dolgozó címre 61 főt javasoltak.

A keddi éjszakai zivatar, villám- és izzócsapok nagy próbára tette a Péti Nitrogénművek éjjeli műszakjának dolgozóit. A villámok következében háromszor állt le a gyár, amely ugyancsak megkövetelte a dolgozók helytállását, kitartását. A gázgyárnál a kemencék hőfokának tartása jelentett nagy gondot. A szénkéreg üzemnél ugyan csak veszélyes volt a helyzet az áramkiesés miatt.

Az éjszakai vihar miatt készre-
létebe szöktették a villamszerelőket, a vállalat több műszaki dolgozóit, akik segítséget adtak az üzem dolgozóinak a különböző veszélyes események elzárásánál a veszélyes percekben, amikor pillanatok alatt leálltak a gépek. Ugyanúgy szűkség volt a segítségükre az indulásnál is. Az együttes munka nem maradt eredménytelenül, mert szerdán már újra folyamatosan ment a termelés.

A Péti Nitrogénművekkel az ösz-bizalmi értekezlet választotta meg Halmosi Kálmánt, az erőtelep dolgozóját, hogy képviselje a Péti Nitrogénművek szakszervezeti bizalmait az országos bizalmi értekezleten. A választás azért esett Halmosi elvtársra, mert 3 éve dolgozik, mint bizalmi, s eddigi munkájával bebizonyította, hogy feladatát jól végzi el, méltó képviselője munkatársainak.

A PÉTI NITROGÉN-MŰVEKNEK július második felében vállalati segélyként mindegy három ezer forintot fizettek ki.

A PÉTI KÖZLAJIPARI VÁLLALAT gazdaságvezetői szerdán beszélték meg a vállalat első feléves eredményeit, valamint a következő negyedévi feladatait.

A Péti Közlaipari Vállalatnál az elmúlt évhez viszonyítva ez évben javult az újítási mozgalom. Ez év második negyedében is sokkal több újítási javaslatot adtak be az üzem dolgozóit, mint az első negyedében. Míg első negyedében 28 újítási javaslatot adtak be (ebből elfogadva 19, bevezetve 18), addig a második negyedében beadott újítások száma 66 (elfogadott 37, bevezetve 35).

A bevezetett újítások kalkulációs megtakarítási értéke 760 ezer forint. Az újítási javaslatok sorsa arra en-

ged következtetni, hogy Nagy Antal újítási megbízottjának nem hevernek el hosszú ideig, hanem azt a beadott időtől számítva 8 napon belül az illetékesekkel megbeszéli, s értesíti az illető újításának sorsa felől. Az újítások a benyújtott újításokért díjazás is. A második negyedévben 9500 forintot fizettek ki az újításoknak.

A legtöbb újítást Schneider Béla, a vállalat idős szakembere adta be. Legutóbb például javaslatot nyújtott be a hőkezelők és hűtők üzemközbent mosására. Ugyanis eddig a topping-üzem minden hónapban két napot leállt azért, hogy a hőcserélők és hűtők mosatását el tudják végezni. Schneider Béla javaslatára alapján — amelyet már be is vezettek — most nem kell az üzemnek két napot leállni, hanem folyamatosan üzemeltetés mellett is el tudják végezni a hőkezelők, s hűtők mosatását.

A benyújtott újítási javaslatok között több is akad olyan, amelynek bevezetése nemcsak a Közlaipari Vállalatnál lehetséges, hanem más üzemeknél is. Az ilyen javaslatokat tapasztalatcsere végett elküldik a testvér vállalatoknak. Karika Ernő és Pintér Ferenc munka- és egészségvédelmi célokat szolgáló újítását már más vállalatnál is alkalmazzák.

Ez évben a legjelentősebb újítási javaslatot Ternyák Benő, a topping-üzem vezetője nyújtotta be. A nyersolaj nagymennyiségű gázt tartalmaz, mely az olaj feldolgozásával a szabadba megy. Ez nemcsak azért volt káros, mert a környék tűzveszélyessé vált és a növényeket tönkretette, hanem gazdasági szempontból többszáz ezer forint ment el a levegőbe. Ternyák Benő javaslatát a gáz eltűzését szolgálta. Május 1-től értékesítik az eddig levegőbe menő gázt. A topping és a krakk üzemnél a kemencéket ezzel a gázzal fűtik. E javaslat alkalmazásával az évi várható megtakarítás a kalkuláció szerint fél millió forint.

Az államosítás 10 éves évfordulójára készülnek

A Várpalotai Vendéglátóipari Vállalat is készül az államosítás 10 éves évfordulójának ünneplésére.

Ez alkalommal Várpalotán is szerveznek vendéglátó napokat, melynek keretében ételbemutatókat, magyaros vacsorákat, szakmai oktató filmeket mutatnak be. Az államosításra való felkészülés kezdetét jelenti az is, hogy egyes italboltokat kisvendéglővé alakítsanak. Az elmúlt héten a Bakony-csárda kisvendéglő már megkezdte üzemeltetését is. Ilyen tervek vannak a péti strandvendéglővel is. Meg kell még jegyezni, hogy a pincérek is izgalomban vannak, mivel bevezettek a megyei pincérvetélyre, amit szeptemberben tartanak meg.

Ki tud róla?!

Nagyértékű, V. századi leletek a MÉH-nél

A tudomány szempontjából rendkívül értékes leleteket továbbított a várpalotai MÉH Budapestre, az országos hulladékgyűjtőbe. Ott a szakemberek azonnal látták, hogy olyan rendkívüli lelettel van dolguk, amelynek felkutatására, lelőhelyének megtalálására mozgósították a Nemzeti Múzeum népvándorláskori osztályát.

Melyek azok a leletek, melyek lázba hozták a műzeológusokat?

Egy, az V. századból (1300 éves) származó hunkori, Attilával egykorú 20 kg-os 60 cm magas bronzüst, melyből az országban eddig két ép és egy töredék példányt lelték. (Történelmi és Kurcsibrákon épít, Sztálinvárosban töredéket.) A várpalotai lelet majdnem ép.

A másik darab egy 108 milliméteres bronzszobor, mely a bronzkorszóval egyidős. Egyik lába le van törve. Magyarországon ilyen még nem találtak. Világviszonylatban is egyedül Turkeszliában fordult elő, arról a tájról hozták magukkal a hun hadak. Valamelyik hun vezér véd-erőt tulajdonított neki.

Mindkét lelet rendkívül jelentőségű.

Keressük a lelet leadóját. Amellett, hogy jutalomban is részesül, a tudomány számára felbecsül-

hetetlen érdemeit szeretne, ha meg tudná nevezni a lelőhelyet, hogy ott

gyelmét, hogy mind a szobrot, mind az üstöt vasként is leadhatta a MÉH vállalat.

a Nemzeti Múzeum ásatásokat folytasson. Felhívjuk a megtaláló fi-

latnak, mert a földnyomok annyira befedték a tárgyakat.

Kérjük a régiség-leadóját, hogy sürgősen jelentkezzen a kultúrörthöz vezetőségénél.

Történelmi helyen élünk! Sok értéket rejt a föld, ne legyünk közömbösek. Sokszor jelentéktelennek látszó tárgyak (rézedények, kancsók, szobrok, gyűrűk, vas eszközök, csontok stb) igen értékes adatokat adhatnak a tudósoknak, akik kiértékelve adják át a tanulóvágyó embereknek.

Itt mondunk köszönetet azoknak a dolgozóknak, akik szívügyüknek tekintették felhívásunkat, átvizsgálják padlásukat, kamrájukat és régi muzeális tárgyakat adnak át a születő várpalotai Helytörténelmi Múzeumnak, mely bányásznapkor mutatkozik be az új Művelődési Házban.

Attila „Isten ostarának” hadai, 1300 évvel ezelőtt itt jártak ezen a helyen, ahol mi élünk. A múlt emlékei erről beszélnek. Még sok ilyen emléket rejt a föld, — ha megtaláljuk — adjuk át a Helytörténelmi Múzeumnak — ezáltal megőrizzük utódaink számára.

A Nemzeti Múzeum 500 forint pénzjutalmat tűzött ki annak, aki a Múzeumot a lelőhely nyomára vezet.

Múzeumbarátok Köre
Várpalota.